

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 391

Únor 1989

VZPOMÍNKA NA JANA PALACHA

Za národ, kterému nebylo dopřáno bojovat o svobodu, vyjádřil svůj smutek, varování a výzvu mladý muž činem, nad který není většího. Před dvaceti léty se v srdci Evropy upálil Jan Palach.

Jeho smrt otřásla světem. Neotřásla jen těmi, kdo přepadnutím Československa projevili odhodlání zničit i statisíce životů, aby se udrželi u moci. Neotřásla jen těmi, kdo si objednali přepadnutí Československa, aby se dostali k moci i za cenu statisíců životů. Komunističtí byrokrati, kteří dohnali nesčetné lidi k sebevraždě, kteří nesčetné lidi popravili a nesčetné lidi umučili, vyjádřili okupací Československa, že jen za tuto cenu mohou zůstat u moci. Pro ně bylo upálení Palachovo nejdůležitější nepřijemnou epizodou. Ve skutečnosti je jejich obžalobou. Je více: je jejich odsouzením. Jsou nositelem nestvůrného pokusu proměnit hledající, zápasící a vítězíci lidstvo ve velké mraveniště, ve kterém by nikdo nemyslel — ani oni sami, protože svobodné myšlenky nejsou schopni.

Boj proti nim je bojem o budoucnost, o růst, o život, o světlo a o pravdu. Tento boj pokračuje všude — ve světě svobodném i nesvobodném. Vede se v rodinách a dílnách, ve školách a kancelářích, na polích a v dolech, v laboratoři vědce stejně jako v ateliéru umělce, v novinách i v literatuře. Ti, kdo jej vedou, mohou být zatlačeni, ale nesmí se vzdát. To jim připomíná teď a navždy čin Jan Palacha a jeho druhů.

VÝZVA JANA PALACHA

Před dvaceti lety se na Václavském náměstí upálil student Jan Palach. Nebyla to sebevražda, bylo to sebeobětování. Byl to pokus ještě v hodině dvanácté vyburcovat spoluobčany a především pokus čelit poraženectví a zradě, kterým stále více propadalo vedení státu. Jan Palach nám nechtěl svým činem říci "Jděte a upalujte se", nýbrž "Jděte a braňte se". Braňte třeba v nesnadném a ústupovém zápase svou lidskou důstojnost a svobodu.

Tehdy mu Češi a Slováci porozuměli. Na krátkou chvíli se stali opět odhodlaným společenstvím jako v srpnu 68. Vedení státu však Palachové oběti porozumět nechtělo a již několik měsíců po jeho smrti dovršilo svou zradu. Ale i dost těch, kdo si při pohřbu Jana Palacha sami pro sebe slíbili, že už nebudou ohýbat hřbet, že si nedají vnútit vládu lži, odvolávalo svá lepší předsevzetí.

Čin Jana Palacha a po něm Jana Zajíce byl ovšem pro nás pro všechny bolestný a tragický. Navíc se v té době zdálo, že obět' obou mladých mužů byla marná. Dnes však,

kdy naše společnost postupně nachází sama sebe, jak o tom neklamně svědčí řada veřejných hromadných vystoupení v loňském roce, již víme, že tomu tak nebylo. Toto procitnutí by totiž nebylo možné, kdyby mnozí Češi a Slováci, známí i neznámí, nezůstali věrni slibu a po celých dvacet let nežili a nepracovali v duchu Palachovy výzvy ke svobodě.

Za svobodu se platí. Životem za ni zaplatili nejen Jan Palach a Jan Zajíc, ale i Jan Patočka a Pavel Wonka. Platili a platí za ni všichni, kdo i za cenu vězení a diskriminace veřejně usilovali a usilují o mravní a společenskou obrodu.

Výzva Jana Palacha nás oslovuje přes vzdálenost času. Oslovuje všechny vrstvy a skupiny lidí bez ohledu na profesi a věk. Oslovuje však zejména mladou generaci, dělnickou mládež, studenty a vysokoškoláky. Mladé na všech vysokých školách, mezi něž Jan Palach patřil, jeho výzva mravně i společensky zavazuje dodnes.

A znovu připomínáme, že Jan Palach nám neříká "Jděte a umírejte", nýbrž: Jděte a usilujte o vlastní podíl na utváření svého i národního života v duchu poznané i žité pravdy. Pokuste se vrátit našemu pospolitému osudu smysl svou odvahou k činu. Jděte s obnovenou nadějí, že se k vám vlada Vašich věcí navrátí. Jděte, neboť nadchází Vaše chvíle.

Památce Jana Palacha

I. KOVÁŘ

Chladno Prahy
ohněm duší
se rozehřívá.
Vešel vrah.
Je slyšet jeho smích.
A svět se dívá,
pěstí nezabuší...
Bůh není na dosah.
A padá horký sníh.
Jakže se bráníš,
sirotku malý,
národe nadějí
pošlapaných?
Chladno Prahy
se rozehřívá
živým plamenem.
Jednotou raší
rodné líchy.
A svět se dívá
na hrot pýchy.
Nehodí kamenem.

Leden, 1969

VESTNIK

February 1989

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - O. Kovar

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telephone: 656-1117

VĚSTNÍK

Únor 1989

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - O. Kovářová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

ZPRÁVY Z INFOCHU

Dokument Charty 77 č. 4/89

(byl přednesen 15. 1. 1989 ve 14.00 na Václavském náměstí v Praze)

VZPOMÍNKA NA JANA PALACHA

Zde na tomto místě se před dvaceti lety upálil jednadvacetiletý student filozofické fakulty Univerzity Karlovy Jan Palach.

Zemřel mladý člověk, o kterém jsme věděli a víme tak málo právě proto, že nebyl nikterak vyjimečný, kromě toho, že bral nesmírně vážně to, co si lidé v této zemi krátce předtím slibovali. Nabídl svůj život jako oběť, aby nám ty sliby připomněl.

Umřel proto, že chtěl vykřiknout co nejhlasitěji. Chtěl, abychom si uvědomili, co se to s námi děje, abychom uviděli, co to vskutku děláme, a uslyšeli, co to vskutku říkáme v tom čase ústupků, o kterých se říkalo, že jsou nezbytné, v tom čase kompromisů, které byly vydávány za rozumné, a taktizování, o kterém se leckomu chtělo věřit, že je chytré. Vytrácelo se tehdy vědomí, že pod největším tlakem musí při tom všem cosi zůstat, cosi základního, s čím na trh už nelze a bez čeho lidský život ztrácí svou nezadatelnou důstojnost.

Jan Palach umřel a všichni jsme pak na chvíli oněměli. Statistický proud lidí se vinul ulicemi Starého Města, aby se poklonil jeho památce před rakví, vystavenou v Karolinu. Bylo to něco zásadního, co nás všechny spojilo, ale bylo to málo, jak ukázalo uplynulých dvacet let. Kalná povodeň lží, které Jan zoufale nastavil vlastní tělo, dosud neopadla.

Dost možná, že opět nastává čas taktizování, kompromisů a ústupků. Dobře víme, že se tu hned tak nedohodneme o tom, co je v životě člověka, v životě společnosti nejdůležitější. Může se nám pak zdát, že něco takového ani není. Připomínka absolutní oběti Jana Palacha není proto nevhodná.

Pokusme se tedy představit si tu chvíli, kdy sbíral odvahu ke svému činu a kdy nám pak v blízkosti bronzové podoby světce, patrona země české, strašným způsobem připomněl, čím jsme sami sobě povinnováni, nemáme-li zahynout jako lidské společenství. Vydržme chvíli hledět do toho ohně, abychom se rozpomněli, že něco takového vůbec existuje, něco s čím nelze na trh ani včera, ani dnes, ani zítra. Co dělá lidi lidmi právě tím, že je přesahuje, a co je ve zdravé společnosti nakonec spojuje. Ten pohled vydržíme jen chvíli. Oslavné světlo mělo by nás donutit sklopit oči a zamyslet se sami nad sebou.

Oběť Jana Palacha není jen historií, ale stále živou výzvou pro nás pro všechny, kteří si uvědomujeme, co jsme dlužni. Začneme tedy splácet svůj dluh již dnes.

Pokloňme se jeho památce a napřimme se.

Tomáš Hradílek Dana Němcová Saša Vondra
mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77

Dopis Národnímu výboru hl. m. Prahy

Věc: žádost o přejmenování náměstí Krasnoarmějců
na náměstí Jana Palacha V Praze 11. 1. 1989

Při příležitosti 20. výročí smrti Jana Palacha považujeme za vhodné připomenout jeho památku. Už v roce 1969 veřejnost spontánně označila jeho jménem náměstí před filozofickou fakultou Univerzity Karlovy. Přesto, že bylo později toto označení zrušeno, ve vědomí mnoha občanů zůstává dodnes, také proto, že zkušenost uplynulých dvaceti let dále zvýraznila smysl krajní mravní výzvy Palachova činu. Žádáme proto, aby dnešní náměstí Krasnoarmějců bylo opět pojmenováno po studentu filozofické fakulty Janu Palachovi.

Petr Placák (České děti)

Tomáš Hradílek, Dana Němcová, Saša Vondra
(mluvčí Charty 77)

Heřman Chromý, Stanislav Penc, Ota Veverka
(mírový klub J. Lennona)

Ondřej Černý, Jana Petrová, Miloš Zeman
(Nezávislé mírové sdružení)

Petr Bartoš, Pavel Jungman, Bedřich Koutný
(Společensví přátel USA)

Oznámení

Praha, 11. 1. 1989

Minulý týden jsme jako zástupci pěti nezávislých iniciativ informovali Obvodní národní výbor v Praze I, že se dne 15. 1. ve 14.00 hod. setkáme ke krátké vzpomínce na Jana Palacha u sochy sv. Václava na Václavském náměstí v Praze. Protože jde o krátký vzpomínkový akt, a nikoli o manifestaci či veřejné shromáždění, nemáme ve smyslu zákona oznamovací povinnost.

Tuto skutečnost jsme opět zdůraznili ve formálním odvolání, jímž jsme reagovali na neoprávněný zákaz, vydaný ONV v Praze I. Uvedli jsme, že na svém původním úmyslu trváme.

Dne 10. 1. došlo k jednání našich zástupců s JUDr Martinem Houskou, vedoucím odboru vnitřních věcí NVP, který na nás naléhal, abychom od záměru uspořádat setkání ustoupili. Dále navrhoval, aby setkání proběhlo jinde. V jednání se mělo pokračovat dnes, 11. 1. avšak Martin Houska telefonicky oznámil, že vzhledem ke stanovisku politických orgánů nemá další jednání smysl a že úřady na svém zamítavém stanovisku k setkání na Václavském náměstí trvají.

Po důkladné úvaze jsme se rozhodli uskutečnit setkání na původně dohodnutém místě a v původně dohodnutou dobu.

Pokud pak jde o anonymní dopisy adresované Václavu Havlovi a Daně Němcové, psané člověkem, který se na tomto místě v odpoledních hodinách údajně miní upálit, nevylučujeme možnost, že jde o provokaci, jíž má být diskreditováno nezávislé hnutí v Československu. Kdyby však někdo skutečně choval sebevražedný úmysl, ohlášený v dopisech, znamenalo by pro něho odvolání vzpomínkového aktu potvrzení toho, že je na něho upřena pozornost veřejnosti, a mohlo by to být naopak impulzem pro uskutečnění jeho záměru. Vyjádření Václava Havla a Dany Němcové k těmto dopisům považujeme za dostatečně jasné stanovisko, které by mělo pisatele od jeho nešťastného záměru odradit.

Nové protesty v Československu

Minulý rok československý lid se domáhal svobody a protestoval proti ruské okupaci, která již trvá 20 roků.

Letos v lednu při příležitosti 20. výročí upálení J. Palacha, Praha se stala opět svědkem nových demonstrací. Brutalita policie byla opět krutá a podepsání dokumentu o "lidských právech" zůstává opět jen na papíře a ne ve skutečnosti.

Photo Chicago Tribune

CZECHOSLOVAKIA

STILL OCCUPIED !

Ze zprávy Iniciativy sociální obrany (ISO)

z 4. 1. 1989:

Dne 23. 12. 1988 v okresním městě Michalovce ve Východoslovenském kraji zemřeli dva lidé na následky nelidského, brutálního zacházení příslušníků VB z Košic.

Prvním je 37-letý zemědělský inženýr Jozef Babjak (nar. 20. 12. 1951), vedoucí zeleninářské výroby JRD Nacina Ves, otec dvou chlapců ve věku 8 a 11 let. Tento hodný člověk, manžel a otec, jak ho lidé znali, navíc člen KSČ, jel v poledne 22. prosince 1988 po zledovatělé Okružní ulici v Michalovcích a následkem smyku se dostal doprostřed vozovky. Předjelo ho auto košické VB a donutilo zastavit. Když zřejmě nechtěl uposlechnout příkazu, příslušníci VB ho násilím vytáhli z vozu, za neustálého bití vstřčili do svého auta a odjeli s ním neznámo kam. Jeho manželka, MUDr. Eva Babjaková, dětská lékařka OÚNZ Michalovce, která se svým manželem to dopoledne několikrát telefonicky hovořila, neshledala u svého manžela žádné známky opilosti. Posléze jí někdo telefonoval, že "jejího manžela bijí na ulici policajti". Celé odpoledne ho pak telefonicky sháněla na záchytce, na pohotovosti a na chirurgii, protože jí bylo michalovským příslušníkem VB oznámeno, že manžel měl autonehodu a ať si přijde pro auto na Okružní ulici. Když na místo přišla, jejich auto stálo neporušené u obrubníku. Její manžel přišel domů o půl páté zbitý, s modřinami po těle, levou ruku měl úplně zčernalou. Nebyl schopen jí říct více, než: "Kdybys věděla, jak mě bili, a kdybych nebyl zvedl košili a neřekl, že to příští den půjdu ukázat lékařům, byli by mě mlátili dál." Byl strašně smutný, z jeho tváře sáralo ponížení a šok po prožitém fyzickém a psychickém utrpení a jeho manželka ho poprvé v životě viděla plakat jako malé dítě. Jezdili pryč s ním, sám neví kudy, a neustále ho tloukli, byli s ním i v jakémsi domě, kde bití pokračovalo. Až odpoledne ho přivezli zpět do Michalovců a v centru města vyhodili z auta. Na druhý den, 23. 12. v poledne, na následky brutálního zacházení příslušníků VB z Košic inž. Babjak zemřel. MUDr. Ladislav Mruk, primář traumatologického oddělení michalovské nemocnice, kam byl již mrtvý inž. Babjak svým přítelem Vladimírem Haluškou přivezen z Nacine Vsi, se snažil inž. Babjaka ještě přivést k životu, ale nepomohly ani injekce do srdce, ani elektrické šoky a další zdravotnická pomoc. Patolog primář Bodko, v záznamu o pitvě uvádí tyto diagnózy: krvácení do žaludku, krvácení do stěv a do pravé ledviny, selhání srdce na základě nedokrvení.

Další tragédie se udála tentýž den, když přijeli z Košic do Michalovců rodiče MUDr. Babjakové: Než jí stačil její otec 69-letý Michal Snajder vyslovit soustrast, na místě zemřel na infarkt. Život mu nezachránila ani okamžitá pomoc dcery-lékařky ani lékařů na resuscitačním oddělení michalovské nemocnice, kam byl urychleně odvezen.

Je nutno podotknout, že oba tito muži netrpěli nikdy žádnými zdravotními potížemi. Dokladem pevného zdraví inž. Babjaka je skutečnost, že ještě v den své smrti dopoledne jel do Nacine Vsi pro víno na svátky. Tam skonal při nastupování do auta, když se chtěl vrátit do Michalovců. Také otec MUDr. Babjakové byl zdravý, pracoval jako topič, přestože už byl v důchodu.

Případ vyšetřuje VB.

Prosíme oznamte včas změnu adresy

LASKAVĚJŠÍ A UŠLECHTILEJŠÍ NÁROD

Dr. L. ROZBOŘIL

Čtu zlatý tisk pozvánky:

"Výbor Pro Nastolení Amerického Presidenta v Jubilejním Dvoustém Roku vyžaduje si čest Vaší přítomnosti a účasti na slavnosti, kde

GEORGE HERBERT WALKER BUSH

nastoupí úřad Presidenta Spojených Států Amerických,

a

JAMES DANFORTH QUAYLE

nastoupí úřad Vice Presidenta Spojených Států Amerických v pátek dvacátého ledna tisíc devět set osmdesát devět v městě Washingtonu."

Je zvykem amerického politického systému, že na podobné slavnosti jsou především zvány význačné osobnosti veřejného života, členové vlády, senátoři, poslanci, guvernéři, členové nejvyššího soudu, atd.; pak ti, kteří pracovali ve volbách pro vítěznou stranu a ti, kteří přispěli značnými dary do volebních fondů svých kandidátů. Já nepatřím do žádné z těchto skupin. Pozvánka byla adresována na mne jako předsedu ČSNRA. Považuji proto pozvání za čest a uznání prokázané Presidentem Čsl. Nár. Radě Americké.

Inaugurační radovánky začaly ve středu 18. ledna a skončily před půlnocí v neděli 22. ledna. V těchto pěti dnech bylo organizováno 45 "úředních" slavnostních událostí, mezi nimiž bylo 9 plesů (na pozvánku, vstupné \$175.00 na osobu a neb lóže za \$3,000.00), 1 ples pro mládež (na pozvánku a \$30.00 vstupné) a 1 ples pro veterány (jen na pozvánku); 5 gala banketů (pozvánka a \$1,500.00 vstupné); 3 American Presidential Pageants (představení, pozvánka a volný vstup) a jiné. Úředně "schválených" slavnostních podniků bylo 111.

Mohl jsem se uvolnit za dva dny. Přiletěl jsem do Washingtonu ve středu 18. ledna, v noci. Za 2 dny jsem se mohl účastnit 5ti slavností: Recepce s Vice Presidentem Quaylem (čtvrtek 2.00 p.m.), Amerického Presidentského představení (čtvrtek 7.30 p.m.), Inaugurace Presidenta Bushe (11.30 a.m.), inaugurační přehlídka (1.30 p.m.) a inauguračního plesu (8.00 p.m.), vše v pátek.

Recepce s Vice Presidentem se konala v Národním Museu Amerických Dějin (Smithsonian Institute). Přišel jsem k muzeu 20 minut před ohlášeným začátkem. Postavil jsem se do dlouhé řady čekajících. Bylo jich snad tisíc. Za půl hodiny čekání přibýlo asi tisíc lidí za mnou. Za 1½ hodiny jsme vstoupili do budovy. Na čtených stolech byly připraveny sklenice se šampaňským a pečené cukroví. Když jsme zaplnili první poschodí, zavřeli za námi dveře. Vojenská hudba ve starodávných uniformách zahrála krátký pochod a kapelník ohlásil příchod Vice Presidenta. Pan James D. Quayle nás přivítal, představil svou manželku a své rodiče a pak pronesl krátký, vtipný projev. Potom se rozloučil. Při východu jsme dostali Vice Presidentovu památní medaili. Později jsem se dočetl, že Vice President toho odpoledne přivítal 10,000 hostů a že na další 3,000 nezbyl čas.

Na "American Presidential Pageant" jsem nešel. Můj přítel, u něhož jsem bydlel mne pozval na večeři, abychom si mohli popovídat o záležitostech ČSNRA a o věcech osobních. Prý půjdeme do íránské restaurace. Ujistil mne, že majitel restaurace je proti Khomeinimu.

V pátek ráno jsem přišel ke Kapitolu kolem 11. hodiny. To byl omyl, protože desetitisíce přišly přede mnou. Místa na tribunách byla jen pro význačné osobnosti, všichni ostatní musili stát. Byl jsem vzdálen asi 200 m, ale slyšel jsem dobře, protože za námi bylo nějaké rádiové vozidlo, které řeči přenášelo. Neviděl jsem tak dobře, jak bych si přál, ale když 3 otcové přede mnou zvedli své děti na ramena, neviděl jsem nic. Musil jsem se protlačit na jiné místo. Bylo nás tam prý 200,000.

Tato malá nepohodlí neubrala nic na vážnosti a kouzlu inaugurační slavnosti. Stojíme v srdci Spojených států, největší a nejstarší demokracie světa a s námi je tu náš nový president, "Our George", kterého jsme svobodně zvolili my, americký lid. Myšlenky se vracejí do mládí, do klasického gymnasia, kde jsme se učili o slávě a moci Říma a o Kapitolu Caesarů. Nyní jsme před Kapitolem moderní doby, který zastihuje Kapitol Římanů svou mocí a bohatstvím myšlenek i statků. Za námi je památník zakladatele Spojených států, gen. Washingtona s obeliskem, který mi připomíná Heliopolis, město slunce. V 16. století před Kristem obelisky byly v tom městě stavěny, aby sahaly k nebesům a šířily slávu faraónů. Myšlenky se vrací do 19. století, kdy jednota Spojených států byla ohrožena. Představuji si, že Abe Lincoln se radostně usmál ve svém památníku... Zachránil jednotu Spojených států, která se stále prohlubuje a utužuje. Lincolnův památník stojí na konci (anglicky "The Mall") 3,800 m vzdálen od Kapitolu. Rozsáhlost a krása tohoto středu Washingtonu zanechává hluboký dojem.

Každá inaugurace je vlastně obnova, která ohlašuje nový směr, novou cestu americké politiky. Také je to projev oddanosti základním ideálům americké demokracie. Předchůdci presidenta Bushe vždy slibovali zlepšení existujícího řádu a nazvali své plány New Deal, New Frontier, Great Society, New Beginning a podobně. President Bush se obrátil na občany, aby se každý z nás přičinil o zlepšení vztahů člověka k člověku, abychom se stali národem laskavějším a ušlechtilejším.

Dozněl hlas slavnostního zpěváka a zazněly výstřely děl. Prodirám se davem, abych se dostal na Pennsylvania Avenue a odtud k Bílému domu, kde jsem měl zakoupené místo (za \$100.00) na tribune č. 3. Presidentská tribuna byla na protější straně ulice, asi 30 m vlevo od nás a za ní byl Bílý dům. Každý z nás musil projít bezpečnostními přístroji (jako na letišti) než jsme mohli vstoupit na tribunu. Tentokrát jsem byl na čas. Bohužel, přehlídka se opozdila o 2 hodiny. Mezitím zašlo slunce a počal vanout studený vítr. "Největší inugurační přehlídka v historii" poučoval nás hlasatel. "President Bush vystoupil ze své limusiny a jde pěšky po Pennsylvania Avenue — zdraví diváky — je to další zdržení", vysvětluje hlasatel. Pak začaly pochodovat rozličné složky armády pod vedením armádní kapely. Ale opět čekáme. Konečně se objevila presidentská limusina (\$600,000.00) bez presidenta, který opět šel pěšky a mával občanům. Přešel z naší strany a zasedl na své místo. Totéž vice president Quayle. Brzy nato přijeli "maršálové parády" Bob Hope a generál Yeager. Sestoupili a zasedli na presidentské tribuně. Paráda měla mít 211 účinkujících skupin. Kdyby se mne někdo dotázal jak si vzpomínám na inaugurační parádu, odpověděl bych: "Indiana porazila Texas". Texaská universita měla silný nástup se svou Longhorn kapelou na počátku přehlídky. Z hlučné hudby a

energie hudebníků jako by sálala fyzická síla. Po Texasu přišla Indiana. Když hezké studentky vedly kapely DePaul a Purdue universit, jejich elegance a obratnost zastínily Texany. Když projížděla Hawaii, chtěl jsem odejít. Bylo 4.30 p.m. a letadlo letělo v 6.30 p.m. Počkal jsem ještě na Illinois, na studentskou kapelu z Rockfordu. Tempel Lipicáni se nedostavili (na programu byli č. 72). Nebyl jsem sám, kdo odešel předčasně. Také jiní trpěli zimou.

Na inaugurační ples jsem si vstupenku nekoupil. Byl jsem tu sám. A také bych měl potíže vrátit se včas v sobotu, abych se účastnil plesu ČSNRA.

Důstojná ceremonie, prapory na stožárech, praporky v rukách mávajících deseti tisíců, hymny, čestná salva děl, pochodující vojáci, kapely, mládež, alegorické vozy, duch inauguračních návštěvníků, to vše mi zůstane navždy v paměti. Prožíval jsem dějiny, třeba jen na chvíli a o tuto zkušenost jsem bohatší. Jen abych dokázal být laskavějším a ušlechtlejším občanem.

Cena Jana Zahradníčka za českou poezii

*K slavení já však zrozen jsem
a vsazen ve svět ještě nehotový,
fontána, žal i vítr v něm
i radost budu — a ta poví.*

Jan Zahradníček: K JARU

17. ledna 1989, ve výroční den narozenin českého básníka JANA ZAHRADNÍČKA (nar. 17. 1. 1905, zemř. 7. 10. 1960), byla v Los Angeles potřetí udělena KČK CENA ZA ČESKOU POEZII z literárního fondu nesoucího Zahradníčkovo jméno.

Na základě jednání výboru Klubu československé kultury — jehož členové Jiřina Fuchsová, Jiří Karger a Pavel Páv jsou zároveň členy poroty, která o udělení ceny rozhoduje byla CENA JANA ZAHRADNÍČKA 1989 udělena v Mnichově žijícímu českému básníkovi KARLU KRYLOVI (nar. 12. 4. 1944 v Kroměříži) v ocenění jeho básnického díla.

KČK Cena Jana Zahradníčka za českou poezii je dotována obnosem ve výši 1000 U.S. dolarů a příjemce obdrží diplom navržený Jiřím Kargerem.

Díky převratným dějinným událostem v životech našich národů během posledních dvacetiletí, kontinuita života politického, sociálního i kulturního v Československu byla a je dosud silně narušena. Klub československé kultury dostává několikrát do roka oprávněně a odborně fundované návrhy na příští kandidáty Ceny Jana Zahradníčka. I kdyby se nám podařilo získat dostatek finančních prostředků ve výši, která by dovolila udělovat Cenu Jana Zahradníčka každoročně, trvalo by jen asi dvacet let k tomu, aby alespoň nejkřiklavější přehlédnutí, která byla zaviněna nepříznivou politickou situací trvajícím po životy několika generací, byla v kulturní kontinuitě dějin české poezie napravena. Klub československé kultury se snaží, ve stávajících poměrech, pracovat na tomto úkolu pokud prostředky, získávané výhradně dobrou vůlí kulturní československé krajanské veřejnosti, dostačují. Klub vítá každou pomoc od jednotlivců, spolků či organizací, které se s cíli našich snah ztotožňují, chápou důležitost a nutnost kulturní práce na různých polích národního života, a mají upřímný zájem o jeden z mnoha aspektů našeho národního dědictví, českou poezii.

Cena Jana Zahradníčka za českou poezii byla poprvé udělena v roce 1985 a obdržel ji v Anglii žijící český básník Ivan Jelínek (nar. 1909). Cenu Jana Zahradníčka za českou poezii 1987 obdržel v Mnichově žijící český básník Ivan Diviš (nar. 1924) v ocenění jeho básnického díla. Klub Československé kultury vyslovuje tímto poděkování exilové veřejnosti a všem jednotlivcům, kteří morální podporou a finančními dary udělování Ceny Jana Zahradníčka za českou poezii umožňují.

Zájemci o literární fond Jana Zahradníčka mohou adresovat své dotazy, návrhy či finanční příspěvky na: Czechoslovak Culture Club — Fond J.Z., P.O. Box 66453, Los Angeles, California, USA 90066.

Tisková služba Klubu československé kultury

Telegram státnímu tajemníku Shultzovi

Pane státní tajemníku,

Prosíme abyste při podpisování závěrečného dokladu vídeňského následného zasedání Konference o bezpečnosti a splupráci v Evropě pranýřoval čs. vládu za včerejší surové potlačení tiché vzpomínky na 20. výročí sebeupálení Jana Palacha. Zatím co podpisuje závazky dodržování lidských práv, dnešní čs. vedení je současně porušuje, a tak dokazuje, že zůstává nadále nejvýznamnější překážkou demokratisace ve střední Evropě a pro střední Evropu.

*Dr. Leopold Rozbořil, předseda
Československé národní rady americké*

Mr. Secretary,

Please use the opportunity of signing the final document of the Vienna CSCE meeting to pillory the Czechoslovak government for yesterday's brutal suppression of the peaceful commemoration of the 20th anniversary of the self-immolation of Jan Palach. While signing human rights pledges the present Czechoslovak leadership simultaneously violates them thus demonstrating that it remains the most significant obstacle to democratization in and of Central Europe.

*Czechoslovak National Council of America
Dr. Leo Rozboril, Chairman*

*Děkujeme srdečně všem dárcům, kteří
se zúčastnili naší výroční nálepkové akce.
Nálepková akce byla velmi úspěšná a
jsme hrdí, že umožňujete náš boj za
lidská práva.*

Naše nálepky mají svou tradici a účel připomínat světu, že Československo je stále v sovětském zajetí. Těší nás první odezva na naši žádost o finanční příspěvek. Doufáme, že je to slibný začátek a že pošlete i vy a že požádáte přátele, aby též přispěli.

Odbočka "T. G. Masaryk" v Los Angeles

Po úspěšném večeru s písničkářem a básníkem Karlem Krylem, který navštívilo 118 krajanů, uspořádala odbočka večer s hercem Pavlem Landovským. Pavel Landovský je dnes již světoznámý, zejména svojí rolí ve filmu "Nesnesitelná lehkost bytí", podle románu Milana Kundery. P. Landovský, který je také dramatikem a režisérem, vyprávěl svým nenapodobitelným, humorným tónem o svém hraní v mnohých západních filmech a na scéně Burgtheatru ve Vídni. P. Landovský, přítel Václava Havla, jeden z prvních signatářů Charty 77, byl v Československu šikanován policií, nebylo mu povoleno hrát, byl přepaden a zraněn "neznámým pachatelem", atd. Odjezd do Vídně mu byl před léty povolen, návrat do Prahy již ne. Po začátkách, které jsou zvláště těžké pro českého herce v cizím jazykovém prostředí, se P. Landovský prosadil se svojí osobitostí, komikou a silnou vůlí. Dnes již nemá o angažmá nouzi. Přesto, že na uspořádání večera bylo mnoho času (za rychlou přípravu večera vděčíme dr. Semerádovi, ing. Rajkovi, Dr. Breberovi), besedy se zúčastnilo na 80 členů a hostů, převážně mladší exilové generace.

Večer s P. Landovským byl zároveň vzpomínkou na okupaci Československa v roce 1968. Po přestávce byl promítnut film "Seven Days to Remember". Přesto, že film odbočka promítala již několikrát v minulých letech, všichni účastníci večera zůstali až do konce. Mnozí hledali v dvacet let starých záběrech z pražských ulic sami sebe nebo svoje známé. Rychot tankových pásů po pražském dláždění, zoufalství našich lidí a skvělý komentář Jiřího Voskovce se závěrečným citátem z T. G. Masaryka, že "česká otázka, aby se vůbec mohla stát otázkou, musí být otázkou světovou" zapůsobila na všechny přítomné. Úsměvy, které vyvolalo vyprávění P. Landovského vymizely a sál se vyprázdnil neobykle tiše...

V září navštívil Los Angeles Dr. Rudolf V. Perina, ředitel pro evropské a sovětské záležitosti v Národní bezpečnostní radě (National Security Council), který pracuje v Bílém domě. Na slavnostní večeri s dr. Perinou, kterou uspořádala Czech-American Republican Heritage Group, byli pozváni všichni členové odbočky. Dr. Perina mluvil velmi zasvěceně o situaci ve Východní Evropě.

70. výročí založení Československé republiky bylo v Los Angeles vzpomenuáno několika akcemi: večerem SVU, Moravskými hody v sokolovně, Československým piknikem v Los Angeles, vystoupením zpěváka Matušky, atd. Členové odbočky participovali na těchto akcích.

LIŠKA

Všechno živé se dělí na tři druhy: na nepřátele, na konkurenci a na kořist.

JESTŘÁB

Cože, ukrutnost? Boj o život, pane, je vždycky legální.

PANORAMA — Historické podání o Čechách a Slovácích ve Spojených státech amerických. 328 stránek 7"x10" v angličtině, \$8.00 včetně poštovného. — Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, IL 60650-2081.

Výzva Rady svobodného Československa k domovu

Rada svobodného Československa se od svého založení roku 1948 zdržovala toho, aby československým občanům doma radila, jak by měli čelit diktatuře KSČ a sovětské nadvládě. Řídila se devizou, že či je riziko, toho je čin.

Vývoj událostí v Československu v tomto jubilejním roce nás ale vede k tomu, abychom se se svým hlasem připojili k těm doma, kdo vyzývají občany k aktivní práci a zápasu za vítězství demokracie v Československé republice.

Nebojte se!

Překonejte letargii. Nespoléhejte se, že někdo jiný bude za nás bojovat a my pasivně přihlížet.

Neomlouvejte se beznadějností odporu proti policejnímu režimu a bezmocností malého národa tváří v tvář sovětské velmoci. Co dokázali jiní, můžeme a musíme dokázat i my.

Nevoláme nikoho na barikády, ale chceme připomenout, že nastal čas, kdy se o národní obrodu musíme přičinit především sami.

Připojte se k nezávislým iniciativám.

Pomáhejte každý ve svém okruhu k uplatnění a upevnění občanských práv a svobod.

Podporujte duchovně i hmotně nezávislou kulturu.

Pěstujte bratrskou vzájemnost mezi Čechy a Slováky a solidaritu s ostatními občany republiky.

Odmítejte hlasovat pro nadiktovanou jednotnou kandidátku. Škrtněte nucené kandidáty. Nedá-li vám režim svobodu volby, nevolte.

Žádejte, aby do našich měst a dědin byly vráceny pomníky Masaryka a Štefánika, aby ulicím byla vrácena jejich tradiční historická jména a jména těch, kteří se zasloužili o naši první republiku.

Žádejte:

Plnou obnovu demokratického řádu a ústavou a zákony zaručenou politickou, náboženskou, kulturní a hospodářskou svobodu.

Odvolání zákazu publikovat práce autorů, vyloučených ze Svazu spisovatelů.

Svobodu tisku — nezávislé soudnictví.

Propuštění a rehabilitaci všech politických vězňů a konec diskriminace na školách a v zaměstnání.

Svobodu cestování a volného styku s cizinou.

Nahrazení Národní fronty systémem nezávislých politických stran.

Odvolání sovětské okupační armády a sovětského civilního aparátu.

Na každém z nás dnes záleží, jak bude republika vypadat zítra, jak můžeme připravit lepší život svým dětem. Všichni, kdo letos manifestovali za svobodu a nezávislost, se dovolávali Tomáše Garriguea Masaryka. Vraťte se k jeho odkazu. Dokažte skutky, že jsme zůstali věrni jeho humanitním ideálům.

Jsme s vámi. Na vaší straně je svobodné světové mínění a pravda!

V New Yorku, dne 12. listopadu 1988.

Rada svobodného Československa

Roční předplatné Věstníku — \$5

Úspěšný XXXVIII. reprezentační ples Československé národní rady americké

V sobotu 21. ledna večer, v elegantním sále jednoho z předních hotelů chicagské oblasti The Ritz Carlton, bylo sedm mladistvých debutantek našeho národního původu, na XXXVIII. reprezentačním plese oblastního výboru ČSNRA, představeno společností.

Již od 6:00 P.M. návštěvníci této významné události našeho zdejšího společenského života, začali se scházet při podávaných koktailech, po kterých následovala výborně připravená večeře.

Program plesu byl zahájen americkou a naší státní hymnou a srdečným přivítáním předsedy oblastního výboru ČSNRA br. St. Brymem.

Řízení slavnostního večera se potom ujali naši věrní, znamenití Master and Mistress of Ceremonies Dennis a Mary Ann Sadílek. Svým vybraným způsobem za doprovodu hudby Bill Scotta představili přítomným: Michelle Bulíř z No. Riverside, Mary Lynnette Ebenroth z Berwynu, Renne Marii Hahn z Albany, Wisc., Kristinu Alexandru Lálu z Lyons, Claudii Janu Mlsnou z Berwynu, Lauru Podgornou z Barrington Hills a Joanne Lynn Sprtel z Berwynu.

Jako vždy byl radostný pohled na líbeznost bezstarostného mládí, spojenou s důstojnou vážností okamžiku jejich uvedení do společnosti. Po svém představení debutantky se svými tanečníky předvedly Fléglovu polonézu v choreografii Jana B. Uhlíře a Jean K. Hrubý.

Dennis Sadílek s lísotí oznámil, že letošního plesu pro nemoc se nemůže zúčastnit jeho dlouholetá předsedkyně, ses. Vlasta Vrázová. Svou inspirací, živelnou energií, obětavou vytrvalou prací, optimismem, mnohaletou zkušeností a laskavým pochopením názorů druhého, dovedla vždy své spolupracovníky nadchnout k zdařilému uskutečnění tohoto slavnostního večera. Bylo tomu pak zvlášť letos kdy na nemocničním lůžku psala texty plesové knížky a odkud se i starala a radou upozorňovala, aby se na nic nezapomnělo. I když nepřítomná, je mezi námi duchem a prací, kterou na uskutečnění XXXVIII. reprezentačního plesu za tak těžkých podmínek vynaložila.

Pořádající oblastní výbor nemocné do jejího domova, kde nás provází vzpomínkami, jako důkaz vděčnosti a úcty poslal kyticí růží. Rovněž z plesu pořízené video jí odevzdá zároveň s letošní plesovou knížkou, podepsanou účastníky dnešní slavnosti.

Taneční skupina Beseda/Domov v choreografii Jana Uhlíře s radostným elánem a svěžestí zatančila na melodie našich národních písní české tance. Zvlášť zdařilé bylo předvedení Dvořákova Slovanského tance, za které se tanečníkům a tanečnicím dostalo zaslouženého odměnění dlouhotrvajícím potleskem.

Stále plně zaplněný parket dokazoval, že se při hudbě Bill Scotta, vyhledávané nejen v chicagské oblasti, ale i v jiných státech Ameriky, dobře tančilo.

Text plesové knížky připravený sestrou Vrázovou doprovázely vkusné obrázky grafika M. Košaře.

Invokaci pronesl Rev. Rudolph J. Shintay a program před začátkem taneční zábavy ukončil důkuvzdáním Otec Vojtěch Vít, O.S.B.

Děkujeme všem, kteří jakýmkoliv způsobem pomohli k velkému úspěchu tohoto tak zdařilého slavnostního večera a rovněž všem, kteří přišli o radost z něj se s námi podílet.

Krásnou vzpomínku na reprezentační ples si odnášely nejen letošní debutantky, ale i všichni ti, kteří se jej zúčastnili. Za tiskový odbor oblastního výboru ČSNRA F.U.

Dosud jsme nepsali o naší úspěšné besedě se studenty na Occidental College v Los Angeles, kterou bychom rádi brzy zopakovali i na jiných universitách. Studentský výbor požádal naši odbočku o besedu na téma "Gorbačevova politika a Východní Evropa". Beseda byla zahájena přednáškou dr. ing. J. Brebera o Československu a Pražském jaru 1968. Přednáška byla doprovázena barevnými diapozitivy, které ilustrovaly kontrast mezi krásami Prahy a brutalitou komunistického režimu před i po sovětské okupaci v srpnu 1968. Ing. B. Rajek odpovídal na otázky, týkající se národnostních problémů v zemích Východní Evropy a studentka Lenka Cvrčková osobitým způsobem vyprávěla o svém studijním pobytu v Polsku v době vzniku Solidarity, o svém zatčení po vyhlášení stanného práva a o svém osmiměsíčním věznění v Praze-Ruzyni. Odbočka dostala děkovný dopis od studentské samosprávy za úspěšnou besedu.

Předvánoční posezení

V pondělí 12. ledna 1988 se sešli členové odboček 28. října, dr. M. Horáková, Západní předměstí, Klub Domov a Oblastní výbor, aby si popřáli hezkých vánoc v kruhu svých přátel. Při pěkném občerstvení nám zarecitovala Věra Rokničová směs vánočních básní, bratr Tony Jandáček měl krásnou přednášku se světelnými obrazy o tradicích a vánočních zvycích ve starém kraji. Bohatou tombolu připravili členové, bratr Bárta se postaral o vánoční písně, které nám vyhrávaly při pohoštění a tak doplnily hezký večer.

Dary na činnost Rady

Mrs. A. Murray	\$ 50.00
Mrs. A. Aman	\$120.00
P. Vlcek	\$ 25.00
M. Povolny	\$ 20.00
Odbočka Gama, Illinois zaslala příspěvky za 1988 ..	\$192.00
K uctění památky Ludvíka Rejchrt, věnuje bratr John Richard	\$ 50.00

Odbočka dr. M. Horáková a Západní předměstí

přeje svým členům br. Václavu Ženíškovi k jeho 80. narozeninám a br. St. Jančíkovi k jeho 75. narozeninám vše nejlepší do dalších roků.

Přidáváme se s gratulací br. J. Bártovi, členu výkonného výboru k jeho 75. narozeninám.

Všichni tři bratři obětovali řadu let neúnavné práce na národním poli a jsme na ně hrdí jak svým vlasteneckým cítěním dávají příklad ostatním.

Oblastní výbor

Československé národní rady americké

v Chicagu, Illinois, pořádá VÝROČNÍ SCHŮZI 21. března 1989 v 7 hod. večer ve spolkové místnosti MidAmerica, 5900 W. Cermak Road, Cicero, Ill.

ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejvýhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

FIRST CLASS MAIL

